

NOTAE NUMISMATICAE

ZAPISKI NUMIZMATYCZNE

Tom XVIII

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
SEKCJA NUMIZMATYCZNA
KOMISJI ARCHEOLOGICZNEJ PAN
ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Kraków 2023

NOTAE NUMISMATICAE

ZAPISKI NUMIZMATYCZNE

Tom XVIII

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
SEKCJA NUMIZMATYCZNA
KOMISJI ARCHEOLOGICZNEJ PAN
ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Kraków 2023

Komitet naukowy / Scientific Committee:

Prof. Peter van Alfen, Prof. Michael Alram, Prof. Aleksander Bursche, Prof. François de Callataÿ, Dr Karsten Dahmen, Prof. Georges Depeyrot, Dr Haim Gitler, Prof. Wiesław Kaczanowicz, Elżbieta Korczyńska, Prof. Katerini Liampi, Prof. Andrew Meadows, Prof. Mariusz Mielczarek, Dr Hab. Jiří Militký, Prof. Janusz A. Ostrowski, Prof. Maciej Salamon, Prof. Bernhard Weisser

Redakcja / Editorial Board:

Redaktor / Editor in Chief – Jarosław Bodzek
Zastępca redaktora / Associate Editor – Mateusz Woźniak
Sekretarze / Secretaries – Dorota Malarczyk, Anna Bochnak, Barbara Zajac

Redaktor tematyczny / Theme Editor:

Peter van Alfen

Redaktor językowy / Linguistic Editor:

Peter van Alfen

Recenzenci / Reviewers:

Prof. Peter van Alfen, Dr Hab. Bartosz Awianowicz, Dr Joe Cribb, Dr Przemysław Dulęba, Dr Hab. Arkadiusz Dymowski, Dr Wolfgang Fischer-Bossert, Dr Witold Garbaczewski, Dr Helle Horsnaes, Dr Szymon Jellonek, Dr Łukasz Koniarek, Dr Kyrilo Myzgin, Dr Dariusz Niemiec, Dr Przemysław Nocuń, Prof. Johannes Nollé, Prof. Marek Olbrycht, Dr Julien Olivier, Prof. Janusz Pezda, Dr Magdalena Piwocka, Dr Hab. Judyta Rodzińska-Nowak, Dr Grzegorz Śniezko, Dr Ömer Tatar, Dr David Wigg-Wolf, Dr Dmitriy Yanov, Dr Michał Zawadzki

Redaktorzy prowadzący / Managing Editors:

Barbara Zajac, Dorota Malarczyk, Anna Kowalczyk

Tłumaczenia / Translations:

Piotr Godlewski

Korekta / Proofreading:

Aeddan Shaw

Projekt graficzny i typografia / Graphic design and desk top publishing:

Luiza Berdak

Skład i lamanie / Typesetting and page layout:

Wojciech Skrzypiec

Adres redakcji / Address of the Editorial Office:

Muzeum Narodowe w Krakowie
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 12, 31-109 Kraków
tel. (+48) 12 433 58 50, e-mail: notae@mnk.pl
<http://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-1>

Wyłączną odpowiedzialność za przestrzeganie praw autorskich dotyczących materiału ilustracyjnego ponoszą autorzy tekstów.
Authors of the texts bear the sole responsibility for observing the copyright illustrations.

Wersją pierwotną *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* jest wersja elektroniczna.
The electronic edition of the *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* is treated as its original version.

© Muzeum Narodowe w Krakowie i Autorzy, 2023

ISSN 1426-5435

SPIS TREŚCI / CONTENTS

- 11 Od redakcji
12 From the Editors

ARTYKUŁY / ARTICLES

- JAROSŁAW BODZEK
15 A Note on a Satrapal Coin with the Inscription ΔH
Notatka na temat satrapiej monety z legendą ΔH
- MATI JOHANANOFF
31 A Case of Competing Attributions: Small Anepigraphic Levantine Silver Coins with a Female Head and an Eagle on a Thunderbolt
Przypadek konkurencyjnych atrybucji: niewielkie, srebrne, anepigraficzne monety lewantyńskie z kobiecą głową i orłem na błyskawicy
- BARTOSZ AWIANOWICZ
49 An Unknown Coin of Castor of Galatia and a Possible New Dating of Deiotarus' Coins with a Monogram of His Name
Nieznaną moneta Kastora z Galacji i możliwe nowe datowanie monet Deiotarosa z monogramem jego imienia
- JOANNA ZAGÓRSKA-TELEGA, BARBARA ZAJĄC
57 A Roman Republican Denarius from the Early Roman Period Cemetery in Kazimierza Wielka, Świętokrzyskie Province
Denar republikański z cmentarzyska z wczesnego okresu rzymskiego z Kazimierzy Wielkiej, woj. świętokrzyskie
- MARCIN BOHR, DAWID MACIEJCZUK
73 A Hoard of Early Roman Sestertii from the Region of Święta Góra in the Krucze Mountains, Poland
Skarb wczesnorzymskich sesterców z rejonu Świętej Góry w Górach Kruczych
- BORIS STOKLAS
101 Two Interesting Bulk Finds of Roman Denarii from Horovce – Ostrá Hora Hill (Púchov District)
Dwa interesujące kolektywne znaleziska rzymskich denarów z Horovców – Góra Ostrá hora (powiat Púchov)
- MAREK JURKOWSKI
145 On the “Dynastic” Toponymy of Cilicia Pedias in the Roman Empire (until ca. AD 260) with Particular Reference to the Numismatic Evidence
O dynastycznej toponimii Cylicji Pedias w Cesarstwie Rzymskim (do około 260 r. n.e.) ze szczególnym uwzględnieniem świadectw numizmatycznych

- 165 ARKADIUSZ DYMOWSKI
Indian *Putalis* as the Key to Understanding Some Aspects of the Manufacture and Use of Barbarian Imitations of Roman Gold Coins. Some Preliminary Remarks
Indyjskie putali jako klucz do zrozumienia niektórych aspektów wytwarzania i użytkowania barbarzyńskich naśladownictw złotych monet rzymskich. Kilka uwag wstępnych
- 175 JAKUB M. NIEBYLSKI, DARIUSZ ROZMUS,
BARTŁOMIEJ SZ. SZMONIEWSKI
New Finds of Early Medieval Weights and Lead Objects from Dąbrowa Górnicza, Chruszczobród, and Chruszczobród-Piaski, Śląskie Province
Nowe znaleziska wczesnośredniowiecznych ciężarków i wyrobów ołowianych z obszaru pogranicza Dąbrowy Górniczej, Chruszczobrodu i Chruszczobrodu-Piasków, woj. śląskie
- 201 ARTUR BOGUSZEWICZ, BARBARA BUTENT-STEFANIAK
Rogowiec (Hornsberg/Hornschloss) Castle. A New Look at the History of the Stronghold on the Silesian-Bohemian Borderland in Light of Numismatic Material
Zamek Rogowiec (Hornsberg/Hornschloss). Nowe spojrzenie na dzieje warowni ze śląsko-czeskiego pogranicza z perspektywy materiałów numizmatycznych
- 241 ANDRII BOIKO-HAHARIN, SERHII KULESHOV
A Copper Coin with the Princely Sign of Olhovych (?) or Olherdovych (?)
Miedziana moneta z książęcym znakiem Olegowicza (?) lub Olgierdowicza (?)
- 251 AGNIESZKA SMOŁUCHA-SŁADKOWSKA
Giovanni Maria Mosca (Called Padovano) and Giovanni Jacopo Caraglio. A Revision of the *Oeuvre* of Italian Medallists at the Court of the Last Jagiellons
Giovanni Maria Mosca (zwany Padovano) i Giovanni Jacopo Caraglio. Rewizja oeuvre medalierskiego artystów włoskich na dworze ostatnich Jagiellonów
- 285 WITOLD GARBACZEWSKI
Medal “To the Ruthenian Brethren Murdered by the Muscovite Tsar for Their Fidelity to the Church and Poland” (the So-Called Chełm Commemorative Medal) from 1875 Engraved by Ernest Paulin Tasset
Medal „Braciom Rusinom pomordowanym przez carat moskiewski za wierność dla Kościoła i Polski” (tzw. pamiątkowy medal chełmski) dłuta Ernesta Paulina Tasseta z 1875 roku

RECENZJE / REVIEWS

- BARBARA ZAJĄC
317 EVGENI I. PAUNOV, *From Koine to Romanitas: The Numismatic Evidence for Roman Expansion and Settlement in Moesia and Thrace (ca. 146 BC – AD 98/117)*, vols. 1–2, ANTIQUITATES: Archäologische Forschungsergebnisse 76, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2021
- BARBARA ZAJĄC
326 JEROME MAIRAT, MARGUERITE SPOERRI BUTCHER with contributions by MICHEL AMANDRY, ROGER BLAND, KEVIN BUTCHER, JACK NURPETLIAN, and ULRIKE PETER, *Roman Provincial Coinage. Vol. VII.2: From Gordian I to Gordian III (AD 238–244): All Provinces Except Asia. Part I: Introduction and Catalogue. Part II: Indexes and Plates*, British Museum Press, Bibliothèque Nationale, London–Paris 2022
- JAROSŁAW BODZEK
332 MARTIN BAER, WOLFGANG FISCHER-BOSSERT and NIKOLAUS SCHINDEL (eds.), *CISTA MYSTICA. Festschrift für Wolfgang Szaivert*, Veröffentlichungen des Instituts für Numismatik und Geldgeschichte der Universität Wien 23, Österreichische Forschungsgesellschaft für Numismatik, Wien 2020

KRONIKI / CHRONICLES

- MATEUSZ WOŹNIAK
341 *Kronika Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (2022)*
The Chronicle of the Numismatic Cabinet of the National Museum in Krakow (2022)
- JAROSŁAW BODZEK
357 *Kronika Sekcji Numizmatycznej Komisji Archeologicznej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie (2020–2023)*
The Chronicle of the Numismatic Section of the Archaeological Commission of the Polish Academy of Sciences, Krakow Branch (2020–2023)
- WIOLETTA PAZOWSKA
365 International Numismatic Conference “NUMISMATICA CENTROEUROPAEA VI” – 18–21 September 2023, Znojmo, Centrum Louka

NEKROLOGI / OBITUARIES

373 JOHANNES NOLLÉ
Wilhelm Müseler – In Memory of a Numismatic ἄωρος

375 CLAIRE FRANKLIN WERZ
Ulrich Werz (January 15, 1964 – June 14, 2023)
Bibliography of Ulrich Werz

Elżbieta Hutten-Czapska née Meyendorff (1833–1916), autor I. Makarov, 1880

Elżbieta Hutten-Czapska z domu Meyendorff (1833–1916), autor I. Makarow, 1880

Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce tom XVIII *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych*. Zgodnie z przyjętymi przez nas zasadami wszystkie teksty publikujemy w językach kongresowych, z angielskimi i polskimi abstraktami. Zawartość obecnego tomu oraz tomy archiwalne są zamieszczone w formie plików PDF na stronie internetowej Muzeum Narodowego w Krakowie (<https://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-1>). Na stronie dostępne są ponadto wszelkie informacje ogólne o czasopiśmie oraz instrukcje dla autorów i recenzentów.

W roku 2023 przypada 120. rocznica Daru Rodziny Czapskich. Jego autorką była Elżbieta Hutten-Czapska z domu Meyendorff (1833–1916) i jej synowie Jerzy (1861–1930) i Karol (1860–1904) Hutten-Czapscy. Dar hrabiego Emeryka Hutten Czapskiego (1828–1896), obejmujący znakomitą kolekcję numizmatów polskich i z Polską związanych oraz zaprojektowany według jego życzeń i dokończony przez wdowę pawilon muzealny, złożony na rzecz Gminy Miasta Kraków, czyli de facto Narodu Polskiego, miał olbrzymie znaczenie nie tylko dla jakości kolekcji numizmatycznej Muzeum Narodowego w Krakowie, ale także dla rozwoju całościowo pojmowanej numizmatyki polskiej. Ponad 11 tysięcy polskich monet, medali i pieniędzy papierowych, wśród nich wiele unikatów lub rzadkości, stanowiło, stanowi i będzie stanowić podstawę dla organizowanych przez Muzeum wystaw, dla edukacji numizmatycznej i ekonomicznej szerokich rzesz publiczności i wreszcie dla badań naukowych nad różnymi zagadnieniami z zakresu numizmatyki polskiej i nie tylko. Nie należy również zapominać o społecznym znaczeniu Daru Rodziny Czapskich. Poczynając od 1903 roku, do dziś całe pokolenia zainspirowanych nim darczyńców wzbogacały i wzbogacają kolekcję numizmatyczną Muzeum Narodowego w Krakowie w pragnieniu nawiązania do czynu Czapskich czy też chęci uzupełnienia muzealnych zbiorów o obiekty, których hrabia nie posiadał. Zapatrzeni w jakość zbioru zbudowanego przez Emeryka Hutten-Czapskiego nie możemy jednak zapomnieć o rzeczywistej ofiarodawczyni, wdowie po kolekcjonerze – Elżbiecie. Bez niej i jej decyzji fantastyczna, unikatowa kolekcja zapewne uległaby rozproszeniu, jak wiele innych zbiorów, a w każdym razie nie byłaby dostępna dla wszystkich zainteresowanych polską i światową numizmatyką. Dzięki jej decyzji o ofiarowaniu zbiorów męża Narodowi możemy dzisiaj podziwiać zbiory hrabiego w Muzeum jego imienia przy ulicy Marszałka Józefa Piłsudskiego 12 w Krakowie. Elżbieta poprzez dar realizowała plan zachowania kolekcjonerskiego dziedzictwa męża. Wspierała go zresztą w jego pasji już wcześniej. Pomagała mu przy pracach nad zbiorem, wykonując precyzyjne rysunki monet i medali. Pamięci hrabiny Elżbiety Hutten-Czapskiej pragniemy zadekować obecny tom naszego czasopisma.

Redakcja

Dear Readers,

We are delighted to present you with volume 18 of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne*. As is our policy, we publish all texts in the congress languages, with English and Polish abstracts. The contents of the current volume and archive numbers are available as PDF files on the website of the National Museum in Krakow (<https://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-1>). The website also provides all general information about the journal, along with guidelines for authors and reviewers.

The year 2023 marked the 120th anniversary of the Czapski Family Donation. The donation was made by Elżbieta Hutten-Czapska, née Meyendorff (1833–1916), and her sons Jerzy (1861–1930) and Karol Hutten-Czapski (1860–1904), and comprised Count Emeric Hutten Czapski's (1828–1896) magnificent collection of numismatic items from Poland and connected with Poland, as well as a museum pavilion designed according to his wishes and completed by his widow. It was given to the Municipal Commune of Krakow, i.e. de facto to the Polish Nation, and was of enormous significance not only for the numismatic collection of the National Museum in Krakow, but also for the development of Polish numismatics in general. Including many rare and unique pieces, the more than 11,000 Polish coins, medals, and paper money that comprise the collection have been, and will continue to be, the basis for exhibitions organised by the Museum for the numismatic and economic education of the general public, as well as research into various problems in Polish numismatics and beyond. The social significance of the Czapski Family Donation should not be forgotten either. Since 1903, generations of donors inspired by this act have contributed to the enrichment of the numismatic collection of the National Museum in Krakow in their desire to follow in the footsteps of the Czapski family or to supplement the museum's holdings with objects that the Count did not have. While admiring the quality of the collection assembled by Emeryk Hutten-Czapski, however, we cannot forget the actual donor, his widow Elżbieta. Without her and her decision, this fantastic, unique collection would probably have been dispersed, like many other collections, and in any case would not have been accessible to all those interested in Polish and world numismatics. Thanks to her decision to donate her husband's holdings to the nation, today we can admire the Count's collection in the eponymous museum at 12 Marszałka Józefa Piłsudskiego Street in Krakow. Through the donation, Elżbieta pursued a plan to preserve her husband's collecting heritage. In fact, she had already supported her husband in his passion previously, assisting him in his work on the collection by making precise drawings of coins and medals. We would like to dedicate the present volume of our journal to the memory of Countess Elżbieta Hutten-Czapska.

The Editors

JAROSŁAW BODZEK

Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego

ORCID: 0000-0002-4272-4117

Kronika Sekcji Numizmatycznej Komisji Archeologicznej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie (2020–2023)

W latach 2020–2023 Sekcję Numizmatyczną Komisji Archeologicznej PAN tworzyło 11 członków: Przewodniczący Sekcji dr hab. Jarosław Bodzek, prof. UJ (Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków; Muzeum Narodowe w Krakowie), prof. Wiesław Kaczanowicz (Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego, Katowice), prof. Aleksander Krawczuk (emerytowany, Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Janusz A. Ostrowski (emerytowany, Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Zenon Piech (Uniwersytet Jagielloński), prof. Maciej Salamon (emerytowany, Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków), prof. Joachim Śliwa (emerytowany, Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Zenon Woźniak (emerytowany, Polska Akademia Nauk, Kraków), dr hab. Marcin Wołoszyn, prof. UR (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Kraków; Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów), prof. Marek Jan Olbrycht (Instytut Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego) oraz dr hab. Agata Aleksandra Kluczek, prof. UŚ (Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego).

Niestety, 27 stycznia 2023 r. odszedł prof. dr hab. Aleksander Krawczuk, długoletni członek naszej Sekcji i jeden z najwybitniejszych znawców historii starożytnej, a zarazem znawca numizmatyki antycznej.

Wybuch pandemii COVID-19 oraz wynikające z tego utrudnienia logistyczne zdezorganizowały prace Sekcji w latach 2020–2022.

W 2020 r. odbyło się tylko jedno spotkanie Sekcji, zorganizowane 6 listopada wspólnie z Muzeum Narodowym w Krakowie w budynku Muzeum im. Emeryka

Hutten-Czapskiego przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 12. Na spotkaniu tym dr hab. Mateusz Bogucki, prof. IAiE PAN (Instytut Archeologii i Etnologii PAN), dr hab. Arkadiusz Dymowski (Uniwersytet Warszawski) oraz dr Grzegorz Śnieżko (Instytut Archeologii i Etnologii PAN) przedstawili poster: „Użytkowanie monet antycznych w Europie Środkowej, Wschodniej i Północnej w średniowieczu i w okresie nowożytnym”. Poster zaprezentowano w ramach projektu „Użytkowanie monet antycznych w Europie Środkowo-Wschodniej w średniowieczu i w okresie nowożytnym” realizowanego w latach 2017–2020 na Wydziale Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, finansowanego przez NCN. Poster dotyczył jednego z bardziej interesujących problemów współczesnej numizmatyki, a mianowicie zagadnienia użytkowania w czasach późniejszych monet bitych w starożytności, i tym samym nawiązywał do jednego z wiodących tematów poruszanych w trakcie spotkań Sekcji, czyli znalezisk monetarnych i ich interpretacji. W wyniku ograniczeń pandemicznych w spotkaniu mogło wziąć udział jedynie pięć osób.

W 2021 r. Sekcja Numizmatyczna wspólnie z Muzeum Narodowym w Krakowie zorganizowała dwa spotkania on-line, za pośrednictwem platformy Google Meet, w trakcie których wygłoszono cztery referaty.

W czwartek 22 kwietnia 2021 r. zorganizowano sesję „Prowincjonalnie w *Barbaricum*: znaleziska rzymskich monet prowincjonalnych na obszarze środkowo- i wschodnioeuropejskiego *Barbaricum*”. W jej ramach dr hab. Jarosław Bodzek, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) przedstawił „Wprowadzenie”, dr Kyryło Myzgin (Uniwersytet Warszawski) zaprezentował referat „Znaleziska rzymskich monet prowincjonalnych na obszarze wschodnioeuropejskiego *Barbaricum*”, a dr hab. Jarosław Bodzek prof. UJ, dr Szymon Jellonek i mgr Barbara Zajac (Uniwersytet Jagielloński) przedstawili referat „Znaleziska rzymskich monet prowincjonalnych na terenie Polski”. Obydwa referaty dotyczyły bardzo interesującego i ważnego zagadnienia napływu, obiegu, funkcji i znaczenia tzw. monet prowincjonalno-rzymskich na terenie europejskiego *Barbaricum*. Przedstawiono obecny stan wiedzy oraz plany rozwoju badań nad tą problematyką. W spotkaniu wzięło udział 11 osób.

We wtorek 25 maja 2021 r. na posiedzeniu naukowym zaprezentowano dwa wystąpienia poświęcone problematyce numizmatyki rzymskiej. Wykład „Pietas: stare ujęcia i nowe pomysły w rzymskim mennictwie lat 50.–60. III wieku” wygłosiła na nim dr hab. Agata A. Kluczek, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski), a mgr Anna Anzorge-Potrzebowska (Uniwersytet Śląski) zaprezentowała referat „O poszukiwaniach ‘*damnatio memoriae*’ na starożytnych rzymskich numizmatach. Postulaty badawcze”. W spotkaniu wzięło udział 13 osób.

W 2022 r. nie organizowano posiedzeń Sekcji Numizmatycznej.

W 2023 r. odbyły się dwa spotkania Sekcji Numizmatycznej. Obydwa miały charakter stacjonarny i zostały poprowadzone w sali konferencyjnej gmachu Oddziału PAN przy ul. św. Jana 28 w Krakowie.

We wtorek 3 października 2023 r. prof. dr Stefan Krmniecek z Institut für Klassische Archäologie Eberhard Karls Universität Tübingen przedstawił wystąpienie „VR, 3D and Mobile App. Communicating Ancient Numismatics to a Broader Public Audience”. W referacie zaprezentowane zostały możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii, takich jak VR czy 3D oraz mobilne aplikacje do społecznej edukacji w zakresie numizmatyki antycznej i nie tylko. W trakcie prezentacji odwołano się do praktycznych doświadczeń nabytych podczas realizacji projektów przez Institut für Klassische Archäologie Uniwersytetu w Tübingen. W spotkaniu wzięło udział 10 osób.

W czwartek 16 listopada 2023 r. dr Lajos Juhász z Institute of Archaeological Sciences, Eötvös Loránd University, wygłosił wykład „Roman Coins from the Hungarian *Barbaricum*”. W trakcie wystąpienia analizie poddane zostały znaleziska monet rzymskich, dokonane na obszarach na wschód od Dunaju, objętych w pierwszych wiekach naszej ery osadnictwem sarmackim i germańskim. W spotkaniu wzięło udział 14 osób.

W trakcie sprawozdawanego okresu ukazały się cztery tomy wydawanego wspólnie przez Muzeum Narodowe w Krakowie oraz Sekcję Numizmatyczną Komisji Archeologicznej PAN Oddział w Krakowie czasopisma naukowego poświęconego zagadnieniom numizmatyki *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* (ISSN 1426-5435). Redaktorem czasopisma jest dr hab. Jarosław Bodzek, prof. UJ.

Na początku 2020 r. został opublikowany XIV (2019) tom *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych*, zawierający 12 artykułów naukowych, a także kilka recenzji publikacji naukowych, sprawozdanie z konferencji i nekrolog oraz kroniki Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (za rok 2018) i Sekcji Numizmatycznej Komisji Archeologicznej PAN Oddział w Krakowie (za rok 2018).

Na początku 2021 r. został opublikowany XV (2020) tom *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych*, zawierający 14 artykułów naukowych, recenzje publikacji naukowych oraz kroniki Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (za rok 2019) i Sekcji Numizmatycznej Komisji Archeologicznej PAN Oddział w Krakowie (za rok 2019).

Na początku 2022 r. został opublikowany XVI (2021) tom *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych*, zawierający 12 artykułów naukowych, recenzje

publikacji naukowych oraz kronikę Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (za rok 2020).

Na początku 2023 r. został opublikowany XVII (2022) tom *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych*, zawierający 12 artykułów naukowych, recenzje publikacji naukowych oraz kronikę Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (za rok 2021).

Adres autora:

Jarosław Bodzek
Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Gołębia 11, 31-107 Kraków
jaroslaw.bodzek@uj.edu.pl

JAROSŁAW BODZEK

Jagiellonian University in Krakow, Institute of Archaeology

ORCID: 0000-0002-4272-4117

The Chronicle of the Numismatic Section of the Archaeological Commission of the Polish Academy of Sciences, Krakow Branch (2020–2023)

In 2020–2023, the Numismatic Section of the Archaeological Commission of the Polish Academy of Sciences consisted of 11 members: Section Chairman Associate Professor Jarosław Bodzek (Institute of Archaeology, Jagiellonian University; National Museum in Krakow), Professor Wiesław Kaczanowicz (Institute of History, University of Silesia), Professor Aleksander Krawczuk (retired, Jagiellonian University), Professor Janusz A. Ostrowski (retired, Jagiellonian University), Professor Zenon Piech (Jagiellonian University), Professor Maciej Salamon (retired, Institute of History, Jagiellonian University), Professor Joachim Śliwa (retired, Jagiellonian University), Professor Zenon Woźniak (retired, Polish Academy of Sciences, Krakow), Professor Marcin Wołoszyn (Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, Krakow; Institute of Archaeology, University of Rzeszów), Professor Marek Jan Olbrycht (Institute of History, University of Rzeszów) and Professor Agata Aleksandra Kluczek (Institute of History, University of Silesia).

Sadly, Professor Aleksander Krawczuk, a long-standing member of our Section and one of the most eminent authorities on ancient history and an expert in ancient numismatics, passed away on 27 January 2023.

The outbreak of the COVID 19 pandemic and the resulting logistical constraints undoubtedly had a negative impact on the work of the Section in 2020–2022.

Only one Section meeting was held in 2020. At a meeting on 6 November 2020 organised jointly with the National Museum in Krakow in the Emeryk Hutten-Czapski Museum at 12 Marszałek Józef Piłsudski Street, Professor Mateusz Bogucki (Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences), Dr hab. Arkadiusz Dymowski (University of Warsaw), and Dr Grzegorz Śnieżko (Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences) presented a poster entitled “The Use of Ancient Coins in Central, Eastern, and Northern Europe in the Middle Ages and the Modern Period”. It was presented as part of the project “The Use of Ancient Coins in Central-Eastern Europe in the Middle Ages and in the Modern Period”, carried out from 2017 to 2020 at the Faculty of Archaeology,

University of Warsaw, and funded by National Science Centre. The poster dealt with one of the more fascinating issues of contemporary numismatics, namely the later use of coins minted in Antiquity. Thus, it addressed one of the leading topics discussed during the Section meetings, i.e. coin finds and their interpretation. Due to pandemic restrictions, only five people were allowed to attend the meeting.

In 2021, the Numismatic Section, together with the National Museum in Krakow, organised two online meetings (via the Google Meet platform), during which four papers were presented.

On Thursday, 22 April 2021, a session entitled “Provincial in *Barbaricum*: Finds of Roman Provincial Coins in Central and Eastern European *Barbaricum*” was organised. It included an *Introduction* by Professor Jarosław Bodzek (Jagiellonian University in Krakow), a paper on “Finds of Roman Provincial Coins in the Eastern European *Barbaricum*” by Dr Kyrzelo Myzgin (Warsaw University), and a paper on “Finds of Roman Provincial Coins in Poland” by Professor Jarosław Bodzek, Dr Szymon Jellonek, and Barbara Zając, MA (Jagiellonian University). Both papers dealt with the very interesting and important issue of the influx, circulation, function, and significance of so-called Roman provincial coins in the European *Barbaricum*. The current state of knowledge and plans for the development of research on this issue were outlined. The meeting was attended by 11 people.

362

On Tuesday, 25 May 2021, two presentations on Roman numismatics were delivered at a scientific meeting. Professor Agata A. Kluczek (University of Silesia) gave a lecture on “Pietas: Old Depictions and New Ideas in Roman Coinage of the 250s–260s”, and Anna Anzorge-Potrzebowska, MA (University of Silesia) presented a paper “On the Search for ‘Damnatio Memoriae’ on Ancient Roman Coins. Research Postulates”. The meeting was attended by 13 people.

No meetings of the Numismatic Section were held in 2022.

Two meetings of the Numismatic Section took place in 2023. Both were in-person and were organised in the conference room of the Krakow Branch of the Polish Academy of Sciences, at 28 Św. Jana Street in Krakow.

On Tuesday, 3 October 2023, Professor Stefan Krmnicek from the Institut für Klassische Archäologie Eberhard Karls Universität Tübingen presented a lecture entitled “VR, 3D and Mobile App. Communicating Ancient Numismatics to a Broader Public Audience”. He discussed the potential of modern technologies such as VR, 3D and mobile apps for public education about ancient numismatics and beyond. The presentation drew on the practical experience gained during the implementation of projects by the Institut für Klassische Archäologie of the University of Tübingen. The meeting was attended by 10 people.

On Thursday, 16 November 2023, Dr Lajos Juhász from the Institute of Archaeological Sciences, Eötvös Loránd University gave a lecture on “Roman

Coins from the Hungarian *Barbaricum*". He analysed Roman coin finds made east of the Danube River, in areas which during the first centuries AD were settled by Sarmatian and Germanic peoples. The meeting was attended by 14 people.

During the reported period, four volumes of the scientific journal *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* (ISSN 1426-5435) were published. The journal, devoted to numismatics, is published jointly by the National Museum in Krakow and the Numismatic Section of the Archaeological Commission of the Polish Academy of Sciences, Krakow Branch. The editor in chief is Professor Jarosław Bodzek.

In early 2020, the 14th (2019) volume of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* was published, containing 12 scientific articles, along with several reviews, a conference report, an obituary, and chronicles of the Numismatic Cabinet of the National Museum in Krakow (for 2018) and the Numismatic Section of the Archaeological Commission of the Polish Academy of Sciences, Krakow Branch (for 2018).

Early 2021 saw the publication of the 15th (2020) volume of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne*, containing 14 scientific articles, reviews, and chronicles of the Numismatic Cabinet of the National Museum in Krakow (for 2019) and the Numismatic Section of the Archaeological Commission of the Polish Academy of Sciences, Krakow Branch (for 2019).

Early 2022 saw the publication of the 16th (2021) volume of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne*, containing 12 scientific articles, reviews, and a chronicle of the Numismatic Cabinet of the National Museum in Krakow (for 2020).

In early 2023, the 17th (2022) volume of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne* was published, containing 12 scientific articles, reviews, and a chronicle of the Numismatic Cabinet of the National Museum in Krakow (for the year 2021).

Translation: Piotr Godlewski

Author's address:

Jarosław Bodzek
Jagiellonian University, Institute of Archaeology
11 Gołębia Street, 31-107 Krakow
jaroslaw.bodzek@uj.edu.pl

